

Liikenne- ja viestintäministeriö

Suomen tietoturvallisuusstrategian luonnosversio 9.12.2015

Turvallisuuskomitean sihteeristön lausunto Suomen tietoturvallisuusstrategiaan

Turvallisuuskomitean pysyvä sihteeristö on tutustunut Liikenne- ja viestintäministeriön laatimaan luonnokseen Suomen tietoturvallisuusstrategiaksi ja kommentoi luonnosta siltä osin, kuin se liittyy Turvallisuuskomitean tehtäväkuvaan valtioneuvoston asiantuntijaelimenä kokonaisturvallisuuden ja varautumisen yhteen sovittamisessa.

On ansiokasta, että tietoturvallisuuden osaamiseen ja digitaalisten markkinoiden kehittämiseen kiinnitetään huomiota. Näillä seikoilla on merkitystä kokonaisturvallisuudenkin kannalta, koska vahva osaaminen tietoturvallisuuden saralla ja sitä tukevat kotimaiset yritykset vaikuttavat myös koko yhteiskunnan varautumiseen myönteisesti.

Yksi Turvallisuuskomitean yhteen sovittamista asiakokonaisuuksista on kansallinen kyberturvallisuusstrategia ja sen toimeenpano-ohjelma. Tietoturvallisuusstrategian luonnos keskittyy digitaalisen liiketoiminnan edistämiseen ja sen saavuttamiseen parantamalla tietoturvallisuutta ja siihen liittyvää liiketoimintaa lainsäädännön, sopimusten ja teknologian ratkaisuilla. Vaikka näiden kahden strategian fokus on eri, ovat tietoturvalisuus ja kyberturvallisuus termeinä sen verran lähellä toisiaan, että niiden välinen ero olisi syytä tehdä selväksi. Kyberympäristö terminä mainitaan tekstissä muutaman kerran, mutta luonnoksessa ei ole määritelty eroa tietoturvan ja kyberturvallisuuden välillä. Luonnoksesta puuttuu lisäksi viittaus kansalliseen kyberturvallisuusstrategiaan, joten jää hämäräksi, mikä on tietoturvallisuusstrategian suhde kyberturvallisuusstrategiaan.

Sihteeristö ehdottaa lisättäväksi tekstiin maininnan siitä, että kyberturvallisuusstrategian painopisteenä on vastata kybertoimintaympäristön haasteisiin ja varmistaa sen toimivuus, kun taas nyt valmistella oleva tietoturvallisuusstrategia keskittyy digitaalisen liiketoiminnan edistämiseen.

Tämän johdosta olisi mielekkäämpää, että tietoturvallisuusstrategia olisi nimetty digitaalisen liiketoiminnan edistämisen strategiaksi, mikä paremmin kuvaisi sen sisältöä. Tällöin se nimensä ja sisällön perusteella olisi selkeästi fokuoitunut yrityksiin ja niiden liiketoiminnan parantamiseen, eikä niinkään uhkiin ja varautumiseen kuten kyberturvallisuusstrategia.

Sihteeristö katsoo, että turvallinen digitaalinen maailma on edellytys myös terveelle digitaaliselle yritystoiminnalle. Tavoiteltaessa turvallista digitaalista maailmaa ei tulisi luoda vastakkainasetteluja liiketoiminnan intressien ja toisaalta turvallisuuden ja varautumisen kesken. Strategialuonnoksessa ja etenkin liikenne- ja viestintäministeriön järjestämässä kuulemistilaisuudessa tuotiin esiin viranomaisten mahdolliset ylimitoitettut toimivaltuudet meneillään olevissa tiedonhankintaan liittyvissä lainsäädäntöhankeissa.

Tästä syntyy vaikutelma, että turvallisuuden eteen tehtävä viranomaistyö estää tai haittaa suomalaisen liiketoiminnan edistämistä ja Suomeen suunnattuja ICT-alan investointeja. Tällaisen vaikutelman syntyminen ei pitäisi olla strategian tarkoitus. Näin ollen ehdotetaan, että tekstimuotoilut etenkin kohdissa 3.1 ja 3.5 formuloidaan niin, että viranomaisten turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvää työtä ei nähtäisi sellaisena seikkana, joka vaikeuttaa yritysten liiketoimintaa.

Tämä tarkistus on sihteeristön käsityksen mukaan tärkeä, koska kokonaisturvallisuus muodostuu keskeisiltä osiltaan yhteiskunnan elintärkeistä toiminnoista ja niiden toimivuudesta. Häiriöt niissä voivat aiheuttaa hyvin suuria sekä aineettomia että aineellisia seurauksia. Näistä vahingoista joutuvat kärsimään kaikki kokonaisturvallisuuden toimijat, viranomaiset, elinkeinoelämä, järjestöt ja kansalaiset.

Strategialuonnoksen kuhunkin tavoitteeseen on yhdistetty muutamia toimenpiteitä. Toimenpiteet on kuitenkin kirjoitettu passiivimuotoon tyyliin "turvataan", "kehitetään", "selvitetään", joten jää epäselväksi, minkä tahon on tarkoitus näitä toimenpiteitä viedä eteenpäin varsinkin, kun toimenpiteiden joukossa on esim. poikkihallinnollisia lainsäädäntöhankkeita. Sihteeristö ehdottaa, että kunkin toimenpiteen vastuutaho tuotaisiin esiin, mikäli mahdollista, aikatauluineen.

Mikäli tietoturvallisuusstrategia on tarkoitus viedä valtioneuvostoon asti, esitetään, että lausuntokierrokselle varataan kunnollinen aika. Koska liikenne- ja viestintäministeriön ulkopuoliset hallinnonalat eivät ole olleet mukana valmistelussa, olisi kohtuullista, että muillakin hallinnonaloilla olisi mahdollisuus vaikuttaa luonnoksen sisältöön, koska tekstissä käsitellään myös poikkihallinnollisia, muitakin viranomaisia koskettavia asioita.

Pääsihteerii

Risto Kolstela

Erikoistutkija

Pentti Olin

Tiedoksi TK puheenjohtaja
TK varapuheenjohtaja
Jukka Juusti, PLM